

Westervoort, 11 januari 2019

Aan: College van burgemeester en wethouders
Gemeente Westervoort

Betreft: Advies Strategische Kadernota Sociaal Domein Westervoort

Ons kenmerk: 0412019.001

Uw kenmerk:

Geacht college,

De gehele kadernota beschrijft het toekomstig beleid, nog meer dan voorheen, als 'alleen het broodnodige' te doen als lokale overheid en niet meer dan dat. Wij missen het benoemen van het belang van de burger op een volwaardig, gelijkwaardig en zelfredzaam bestaan. Dit blijkt o.a. uit de opmerking op pag. 6 bij Zelfredzaamheid naar vermogen, waar het begrip "zinnige, maar zuinige zorg" wordt geïntroduceerd. Dit soort termen geeft geen blijk van het belang van op het individu toegesneden mogelijkheden tot een zo zelfstandig mogelijk leven. De jurisprudentie over het begrip "goedkoopst adequaat" geeft aan dat "uit de best passende oplossingen, de goedkoopste kan worden verstrekt." Dit komt echt anders over dan "zinnige maar zuinige zorg".

De WMO-Raad Westervoort geeft een negatief advies m.b.t. de strategische kadernota sociaal Domein Westervoort. Hier hebben wij de volgende argumenten voor:

1. De kadernota is overbodig. Alles dat het "Wat" betreft, staat beschreven in de wet. Het probleem dat wij ervaren is dat juist het wettelijk verplichte onderdeel, de uitwerking van het "Hoe" ontbreekt. U gaat voorbij aan het inhoud geven aan de artikelen 2.2. Jeugdwet en 2.1.2. WMO. De inhoud van deze beleidsvoornemens zijn van een veel groter belang dan een zoveelste herhaling van hetgeen al wettelijk wordt bepaald.
2. De kadernota is tegenstrijdig.
U constateert in hoofdstuk 3 een aantal trends en ontwikkelingen waarvan de conclusie is dat deze een (te) groot gevolg hebben voor de "spankracht" van de Westervoortse burger. Toch gaat u er in hoofdstuk 6 (Uitgangspunten) van uit dat diezelfde "spankracht" geleverd zal moeten worden bij een groeiende vraag. Deze tegenstelling achten wij niet realistisch. Ook een gemeente zal onder ogen moeten zien dat er in de toekomst meer professionele inzet gevraagd en geleverd zal moeten worden, om aan de noodzakelijke hulpvraag op een verantwoorde wijze te kunnen voldoen. U komt niet verder dan de constatering en geeft geen oplossing voor een probleem dat we allemaal aan zien komen. Dit vinden wij teleurstellend.
3. De kadernota werkt verwarrend.
Het gevolg van een kadernota voor het totale Sociale Domein brengt begripsverwarring met zich mee en deze begrippen dienen daarom nader verklaard te worden. In de 4de op alinea op pagina 4 schrijft u dat een voorliggende voorziening eveneens een individuele voorziening kan zijn. Het begrip "individuele voorziening" komt in de WMO niet voor. Daar hebben we twee soorten: Algemene en maatwerkvoorzieningen. In de Jeugdwet ligt dit echter anders. Dit vraagt om een nadere toelichting en zorgt bij deze omschrijving voor teveel onduidelijkheid.
4. De kadernota legt een aantal accenten op de verkeerde plaats.
Zoals eerder al benoemd, legt u teveel nadruk op de zogenaamde "spankracht" van de burgers. Wij vinden dit 'wishful thinking' en allesbehalve realistisch.
In het subhoofdstukje "Zelfstandig thuis wonen" zegt u aan te sluiten bij de nieuwe Omgevingswet. Wij verwachten hier meer ambitie en verwachten dat u niet alleen voldoet aan de Omgevingswet maar in uw omgevingsplan verder gaat dan b.v. het huidige bouwbesluit en de fysieke toegang tot alle

voorzieningen regelt, zoals ook in de ITS standaard het geval is. (<https://pbtconsult.nl/integrale-toegankelijkheid-standaard-2018-its>)

Daarnaast vinden wij dat het benoemen van het VN-verdrag inzake gelijke rechten van mensen met een handicap hier op een verkeerde plaats staat en een meer prominente plek verdient, nl. bij de Kernwaarden.

Immers wanneer de algemene voorzieningen, de inrichting van de openbare ruimte, de fysieke en mentale toegankelijkheid van alle voorzieningen is gewaarborgd, zal er vanzelf minder beroep worden gedaan op de "spankracht" van de samenleving. Een hoofddoel van de WMO is tenslotte de bevordering van zelfstandige participatie van burgers en niet de afhankelijkheid van een goed bedoelende medeburger.

Met de begripsomschrijving van de term zelfredzaamheid wordt de eigen regie bedoeld, en niet de eigen verantwoordelijkheid afwentelen op hetgeen mantelzorg dan wel "het netwerk" of vrijwilligers te bieden hebben. Daarvan hadden we immers al geconstateerd dat dit geen structurele oplossing is en staat bovendien te ver af van de gelijkwaardige mogelijkheden die het VN-verdrag voor gelijke rechten van mensen met een handicap ook aan de lokale overheid voorschrijft te realiseren.

Tot slot.

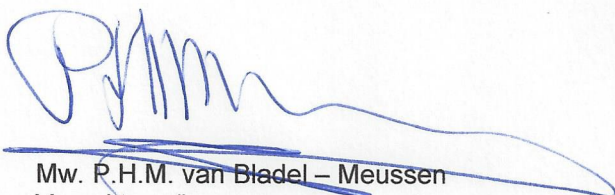
Wij hebben als laatste toch een positief punt te melden en dat betreft de broodnodige monitoring van wachttijden, controle op het nakomen van contractuele afspraken met zorgaanbieders en of de resultaten van beleid overeenkomstig zijn met de doelstelling van de wetten. De gemeenteraad zal dit ongetwijfeld met ons eens zijn. Een herijking van het beleidsplan, eens in de vier jaar, blijkt hiervoor een goed instrument, dat op democratische wijze d.m.v. de betrokkenheid van een vertegenwoordiging van de betreffende doelgroep vorm krijgt.

Wij verzoeken u met klem met de, in de genoemde wetten bepaalde, uitwerking te komen van beleid in het sociaal domein en hierbij een realistische toekomstvisie leidend te laten zijn. In een dergelijk beleidsplan kunnen de kaders ook een plaats krijgen, zie bijvoorbeeld het concept beleidsplan schuldhulpverlening, waarbij ook op deze wijze wordt gewerkt.

De integrale samenwerking met instellingen en verenigingen kunnen ook in het beleidsplan worden benoemd. Ook wij zijn er van overtuigd dat voor de vormgeving van het sociaal domein samenwerking een vereiste is, maar laten we vooral niet vergeten dat het gemeentebestuur de eindverantwoordelijkheid heeft en meer moet zijn dan een vangnet!

De WMO-Raad wacht uw reactie af en is vanzelfsprekend altijd bereid het gesprek met u aan te gaan, dan wel ons standpunt te verduidelijken.

Met vriendelijke groet,

Mw. P.H.M. van Bladel – Meussen
Voorzitter a/i.

C.c. Gemeenteraad Westervoort.

Bijlage 1: Artikel 2.2. Jeugdwet
Bijlage 2: Artikel 2.1.2 WMO 2015

Jeugdwet

Geldend van 01-08-2018 t/m heden

Artikel 2.2

1. De gemeenteraad stelt periodiek een plan vast dat richting geeft aan de door de gemeenteraad en het college te nemen beslissingen betreffende preventie en jeugdhulp, de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering.
2. Het plan bevat de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid betreffende preventie, jeugdhulp, de uitvoering van de kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering en geeft daarbij in ieder geval aan:
 - a. wat de gemeentelijke visie en doelstellingen zijn van dit beleid;
 - b. hoe dit beleid zal worden uitgevoerd in samenhang met de verantwoordelijkheid van het college inzake het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling en welke acties in de door het plan bestreken periode zullen worden ondernomen;
 - c. welke resultaten de gemeente in de door het plan bestreken periode wenst te behalen, hoe gemeten zal worden of deze resultaten zijn behaald en welke outcomecriteria gehanteerd worden ten aanzien van jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen;
 - d. hoe het college uitvoering zal geven aan artikel 2.7, tweede lid, en hoe wordt gewaarborgd dat de jeugdhulpaanbieder voldoet aan de eisen inzake de verantwoordelijkheidstoedeling, gesteld bij of krachtens artikel 4.1.1, tweede lid, juncto 4.1.5, eerste lid;
 - e. op welke wijze de gemeenteraad en het college zich hebben vergewist van de behoeften van kleine doelgroepen, en
 - f. hoe het college uitvoering zal geven aan het op 13 december 2006 te New York tot stand gekomen Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (Trb. 2007, 169).
3. Het plan wordt, voor zover het de afstemming van en effectieve samenwerking met het onderwijs betreft, niet vastgesteld dan nadat over een concept van het plan op overeenstemming gericht overleg heeft plaatsgevonden met het samenwerkingsverband, bedoeld in artikel 18a van de Wet op het primair onderwijs en het samenwerkingsverband, bedoeld in artikel 17a van de Wet op het voortgezet onderwijs. Het overleg met deze samenwerkingsverbanden vindt plaats overeenkomstig een procedure, vastgesteld door het samenwerkingsverband en het college van de gemeente of gemeenten. De procedure bevat een voorziening voor het beslechten van geschillen.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

Geldend van 17-11-2018 t/m heden

Artikel 2.1.2

1. De gemeenteraad stelt periodiek een plan vast met betrekking tot het door het gemeentebestuur te voeren beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning.
2. Het plan beschrijft de beleidsvoornemens inzake door het college te nemen besluiten of te verrichten handelingen die erop gericht zijn:
 - a. de sociale samenhang, de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking te bevorderen, de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente te bevorderen, alsmede huiselijk geweld te voorkomen en te bestrijden;
 - b. de verschillende categorieën van mantelzorgers, en vrijwilligers, zoveel mogelijk in staat te stellen hun taken als mantelzorger of vrijwilliger uit te voeren;
 - c. vroegtijdig vast te stellen of ingezetenen maatschappelijke ondersteuning behoeven;
 - d. te voorkomen dat ingezetenen op maatschappelijke ondersteuning aangewezen zullen zijn;
 - e. algemene voorzieningen te bieden aan ingezetenen die maatschappelijke ondersteuning behoeven;
 - f. maatwerkvoorzieningen te bieden ter ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie aan ingezetenen van de gemeente die daartoe op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit hun sociale netwerk niet of onvoldoende in staat zijn;
 - g. maatwerkvoorzieningen te bieden aan personen die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving en beschermd wonen of opvang behoeven in verband met psychische of psychosociale problemen of omdat zij de thuissituatie hebben verlaten, al dan niet in verband met risico's voor hun veiligheid als gevolg van huiselijk geweld;
 - h. uitvoering te geven aan het op 13 december 2006 te New York tot stand gekomen Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap (Trb. 2007, 169).
3. Het plan is erop gericht dat:
 - a. cliënten zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving kunnen blijven;
 - b. cliënten die beschermd wonen of opvang ontvangen, een veilige woonomgeving hebben en, indien mogelijk, weer in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving.
4. In het plan wordt bijzondere aandacht gegeven aan:
 - a. een zo integraal mogelijke dienstverlening op het gebied van maatschappelijke ondersteuning, publieke gezondheid, preventie, zorg, jeugdhulp, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen;
 - b. de samenwerking met zorgverzekeraars en zorgaanbieders als bedoeld in de Zorgverzekeringswet met het oog op een zo integraal mogelijke dienstverlening;
 - c. keuzemogelijkheden tussen aanbieders voor degenen aan wie een maatwerkvoorziening wordt verstrekt, waarbij rekening wordt gehouden met de godsdienstige gezindheid, de levensovertuiging en de culturele achtergrond van cliënten, in het bijzonder voor kleine doelgroepen;
 - d. de toegankelijkheid van voorzieningen, diensten en ruimten voor mensen met een beperking;
 - e. de wijze waarop de continuïteit van hulp wordt gewaarborgd, in het bijzonder ten aanzien van de persoon die door het bereiken van een bepaalde leeftijd geen jeugdhulp als bedoeld in de Jeugdwet meer kan ontvangen;
 - f. mogelijkheden om met inzet van begeleiding, waaronder dagbesteding, mensen zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving te laten blijven;
 - g. de wijze waarop ingezetenen worden geïnformeerd over de personen die kunnen optreden als vertegenwoordiger van een cliënt die niet in staat kan worden geacht tot een redelijke waardering van zijn belangen ter zake.
5. In het plan wordt aangegeven op welke wijze de gemeente artikel 2.1.7 toepast dan wel de reden om dat artikel niet toe te passen.
6. In het plan wordt aangegeven welke resultaten het gemeentebestuur in de door het plan bestreken periode wenst te behalen, welke criteria worden gehanteerd om te meten hoe deze resultaten zijn behaald en welke prestatie-indicatoren worden gehanteerd ten aanzien van aanbieders.